

DARBININKAS



Organas Amerikos Lietuvių
Rymo Katalikų Šventos
Juozapo Darbininkų
Sąjungos.

DARBININKAS
— BŪNA —
UTARNINKAS, KETVERGAIS IR
SUBATOMIS.
Metams \$4.50
Užrubėję metams \$5.50
DARBININKAS
366 Broadway, Boston 27, Mass.
Tel. South Boston 620.

VOL. VIII, No. 53.

UTARNINKAS, GEGUZES 7 D., 1923.

Kaina 4 centai.

Rusijoje įvedamas naujasis kalendorius

UŽ NAUJIJĄ

KALENDORIUS

Moskva. — Rusijos Raudonosios Bažnyčios surašymas nutarė priimti gregorianišką kalendorių. Todel šventės dabar supuls. Buvo įnešta, kad relikvijos būtų panaikintos. Bet įnešimas neperejo. Surašymas išpildė būrelis vyskupų prašymą likti nekeičiant. Popas Vedenkis, kurio iešimui patriarchui Tichonui atimta šventenybės, tapo pakeltas į Maskvos arcievykus. Nutarta panaikinti vienuolynus, kur nėra komunistinės tvarkos.

TROCKI UŽ

GINKLAVIMĄ

Berlin. — Rusijos karo ministeris Trocki stovi už ginklavimosi. Būt kaip kalis, jis šneka už taiką. Nuo ginklavimosi sulauko tik pinigų stoka. Po truputį Trockis rengia jėgas užpuolimo kariui.

MIRĖ "VYSKUPAS"

Chicago, Ill. — Lietuvių neazlečūnų vyskupas St. Micekevičius mirė inkstų ligos papjautas. Tautininkai su socialistais jam iškilmingas laidotuvas iškelė.

NELAIMĖ RUSIJOJ.

London. — Iš Finlandijos sostinės pranešama, kad Rusijoje, Tulos mieste, amunicijos dirbtuvė įstojo eksplozija. Žuvo 100 darbininkų. Tarp žuvusiųjų yra gen. Malinikov, daug karininkų ir trys sovietų nariai.

NELAIMĖ ANT GELEŽINKELIO.

Salt Lake City, Utah. — Ištikus nelaimė ant geležinkelio žuvo du geležinkelininkai ir penki pasažieriai.

Sicilijoje atsinaujino plėšikavimas. Susidarė razbaininkų šalkos ir plėšia keleivius.

Per sausio ir vasario mėnesius Petrograde nuteista mirip 262 žmogai.

"TURTO NORMA"

Knygtutė yra didelio formato (5x10) 68 pusl., popieris viršelias.

Kaina tiksliai 45 centai. Agentams nuolaidžia 40%. Reikalauskite pas:

"DARBININKAS"

366 B'way, Boston 27, Mass.

NELAIMĖ

Havana, Kuba. — Susikūlė du traukiniai. Žuvo 25 žmonės, sužeista 50 žmonių.

ŽEMĖS DREBĖJIMAS.

Konstantinopolis. — Mažoji Azijoje Soulu miestas tapo visai sunaikintas žemės drebėjimu ir gaisru.

ŽUVO DAUG CUKRAUS.

Havana, Kuba. — Daisus vėjas ir gausus lietus sunaikino 100,000 maišų cukraus.

VEITERIS MILIJONIERIUM.

George M. Wallace atvyko iš Škotijos Bostoną prieš 12 metų. Darbą gavo Algonquin klube ir ten dirbo apie septynis metus. Dabar jis yra milijonierius. Minėtame klube jis veituriavo, tarnavo prie stalių svečiams. Į tą klubą nuolatai eidavo valgyti William M. Wood, Amerikos Woolen kompanijos prezidentas. Tam milijonieriumi patiko Wallace'o patarnavimai ir jis ėmė jį arčiau prisizinti. Paskui pakvietė prie darbo pas save ir tasai pasirodė besas gabus manadžerius. Tuoj Wallace patapo Wood'o dešinioji ranka. Dabar buvusis veiteris tiek pralabo, kad jo turtai išneša milijoną dolerių. Jis atvyko Amerikon vedes, būdamas 31 metų amžiaus.

Dabar jis vyksta aplankyti savo gimtines. Vokietijos gyvulių skaičius mažėja. Gruodžio 1, 1921 m. galvijų buvo 16,790,000, o gruodžio 1, 1922 buvo 16,309,474. Avių skaičius nuo 5,891,029 krito iki 5,566,086, kiaulių skaičius 15,817,819 iki 14,682,622.

Išsivystė iš Vokietijos didėja. 1923 m. iškeliavo 36,527, 1921 m. 23,254, o 1913 m. 25,843. Didžiama atvyko į Šv. Valstijas.

LIETUVIAI DARBININKAI, ATMINKITE!

Kad "Darbininkas" jau pardavė Lietuvos pinigų — litų perlaides ir savo draugams darbininkams suteikia patarnavimą. Tai-gi visi tie, kurie norite, kad Jūsų siūlomai Lietuvos pinigai patektų į Jūsų giminių rankas, visuomet kreipkitės pas "DARBININKĄ", jisai visuomet nuosirdžiai Jums patarnaus.

Darbininkai, atsiminkite kad "Darbininkas" yra Jūsų DIDŽIAUSIAS DRAUGAS, Siųsdami pinigus ar klausdami litų kaimų visuomet adresuokite laišką šiaip:

"DARBININKAS"

366 West Broadway,

BULIŲ KOVA RYME.

Rymas. — Pirmu kartu buvo įtaisyta bulių kova. Kovėsi ispanų importuoti tam tikri "karžygiai". Pasižūrėti buvo susirinkę 30,000 žmonių.

TRUMPYŠ VELAIVIA.

Washington. — Amerikos vėliava pripažyta esanti per ilgą dėl jos platumo. Tai ketinama ją patrumpinti.

ISRADE NAUJĄ ARMOTĄ.

Paryžius. — Francijos artilerijos viršininkas skelbia, kad pavykę nuleisti milžinišką armotą, kuri nesė 25 maišais.

NUTEISĖ ANGLŲ KAPITONĄ.

Moskva. — Rusijos teismas nuteisė vienam mėnesiui į kalėjimą kapitoną anglų laivo "Master Hull", kuris įvežiojo Rusijos vandenynose ties Murmansku. Laivas tapo pagautas.

Anglijos valdžia smarkiai užprotestavo prieš Sovietus už laivo užgrobimą ir kapitono nuteisimą. Sako, kad Sovietų valdžia išnaudojo perkratinę visą dalyką.

SOVEIŠNŲ PATAIKĖ SAU.

Cohokton, O. — Policistas su revolveriu norėjo nušauti šunį. Šuo prie jo artinosi, o jis laikė atkiskęs revolverį. Netikėtai šuo šoko ir nukreipė revolverį. Policistas šovė keturis sykius. Viena kulka pataikė jam kojon. Šuo sveikas nubėgo.

Vokietijoje sklįsta baimė, kad daug vokiečių laikraščių dėl lėšų stokos gali pakliūti į svetimas rankas ir būti pamaudojami priešvokiškai propagandai.

1922 m. svetinių emigrantų per Vokietiją perkeliavo 38,393.

ŽINIOS IŠ LIETUVOS.

Estijos seimas, panašiai kaip lietuvių ir del panašių priežasčių paleistas. Latvian rengiasi tą pat padaryti.

Vieksniuose yra vidurinė mokykla, kurios vedėjas ir mokytojai yra uolūs pirmiečiai. Vienas mokinių gyveno drauge su vedėju mokyklos į šokius atsinešė bonką deginęs pats nusigėrė ir kulkinius kitus nugarė, kad girti gatvėj voliojosi.

Vilnijoje ant kelio tarp Molodečnos ir Vileikos banditai užpuolė du žydu ir atėmė 15 milijonų l. markių.

Vileikos apskrityje ginčiuoti banditai apiplesė Ščarkų dvarą.

Gardine per Nemuną tiltas jau pabaigtas statyti.

B. Šematovičius Vilniuje už policijos kasos išplėšė ir dviejų policistų nukovė pasmauktas miriop.

Vilnijoje tarp stočių Parubonai-Valkinai nežinomi asmenys akmenimis bombardavo greitąjį lokų traukinį. Išmūšė septynis langus.

Klaipėdos gyventojai džiaugiasi, kad valdžia gabiai moka likviduoti heimatbūdininkų streiką. Ties politikams streikininkams valdžia nei kiek nusiileido.

Vilniuje ir visoje Vilnijoje banditų siautimas ir vagystės didėja.

Kaimė išėjo krikščionių demokratų rinkimų agitacijos laikraštis "Tiesos Žodis". Eis tik iki rinkimų baigsis.

Lietuvoje gyvenimas verda kunkuliuoja. Visur marguoja įvairiausi plakatai — ant sienų, tvorų, stulpų.

Klaipėdos krašto komendantu paskirtas kap. Vitkauskas, pasižymėjęs kovose prieš lenkus.

"LIETUVOS ŽYDU REIKALAVIMAI."

Praėjusioje Seimo rinkimų Lietuvoje žydai pakėlė triukšmą Lietuvos ir užsienio spaudoje, būk pas mus jie esą nukrausiti — suvaržyti.

Didelio dar triukšmo sukėlė paskyrus naują žydų reikalams Ministerį, tik dėl to, kad jisai ne sionistas.

Nežinant tikro dalykų storio, skaitytėjams, o ypač užsieniui lengva įsivaiz-

dinti, kad žydams ištikrųjų niekur nėra taip bloga, kaip Lietuvoje.

Kad šiek tiek išaiškinus, kokios vertės ir kiek pamato turi tasai žydu pakeltasis triukšmas ir skundai, būtinai reikia žinoti ko žydai nori ir kaip jie stato savo reikalavimus. Taigi duodame žydų reikalavimų pavyzdį jų tikybos dalykų.

Savo tikybiniams reikalams, pradedant nuo 1919 m. žydai gaudavo iš Valstybės išdo 7,5 nuo sumos bendrai skiriamos kitoms tikybiniams organizacijoms Lietuvoje.

Toji pat tvarka buvo Valdžios numatyta ir 1922 m. Tik deja, šiamatį besvarstant, Steig Seimas, nežinia kam, pasikvietė posėdį, kaip ekspertą, p. Soloveičiką, ir ačiū jo ištikrinimui vietoje Valdžios nustatytų 7,5 Steig. Seimo paskirta žydu bendruomenės rabinams tokias pat algas, kaip kad katalikų I kl. parapijų klebonams, t. y. 30 litų į mėnesį.

Taip dalyką Steig Seimui išsprendus, savaimi kilo klausimas, kiek tų rabinų reikalinga būtų Lietuvos žydams, juo labiau kad jie patys nurodė reikalingu turėti du šimtus savo drasiškų bendruomenės vadovų — rabinų.

Rimčiau į šitą klausimą pažiūrėjus, dalykas atrodo truputį kitaip: Statistikos Biuro žiniomis Lietuvoje yra:

R. — katalikų 1,978,000, žydu 278,000.

Savo dvasinių reikalų aprūpinimui be maž 2 milijonų katalikų viso turi parapijų ir filijų 500.

Padalinus 1,978,000 per 500 gaunama — 3,956 parapijų, t. y. kad kiekvienoje parapijoje skaitoma 3,956 parapijiečių.

Kadangi Lietuvoje ačiū jos Konstitucijai visi piliečiai lygūs, tai lygybės dėlei pritaikant tokią pat proporciją žydams padalinus 278,000 per 3956 — gaunama 70, reikiama žydai gali turėti 70 savo bendruomenių.

Klausimas — kuo remdumiesi žydai reikalauja sau net 200 rabinų?

Šisai mažas pavyzdėlis gerai nurodo, kaip žydu statoma savuosius reikalavimus, apie ką ne pro šalį būtų žinoti jų sebrams — pakalbėkams lietuviams — eilėlikams.

(Kaimo "Laisvė")

Rusijoje žydai atsivirsti daugiau rilkų. Kadangi iš tikrųjų atimta ginklai, tai jie negali nuo jų atsiginti.

DARBININKŲ REIKALAI.

NIGERIAI PABRANGO

New York. — Pietinėse valstijose nigeriai yra persekiojami, linčiuojami, nekenčiami. Jie pradėjo emigruoti į šiaurines valstijas, kur jie pageidaujami, kaip darbininkai. Dabar pietinių valstijų darbdaviai labai susirūpino dėl juodųjų emigracijos. Ypač medvinių plantacijų savininkai pritrūkė darbininkų susirūpino.

PAGYRĖ NEGRUS.

Washington. — Prez. Harding pasiuntė laišką negrų suvažiavimui. Laiške pagyrimą ir pripažino, kad Amerikos negrai padarė didelę pažangą.

NUSISOVE VAIKAS.

Chicago. — William Krysiuch, 11 metų vaikas nusisovė. Jis per keletą dienų nematavo dėl motinos mirties.

KIEK DŽIOVININKŲ

Washington. — Sveikatos Departamentas paskelbė, kad Šv. Valstijose džiovininkų esą 1,000,000.

SLAPI RECEPTAI.

Chicago. — Illinois valstijoje per pėrcitus 1922 m. slapų receptų buvo 6,000,000. Prohibicijos agentai tą dalyką tyrinė.

Argentinoje labai atpigę gyvuliai. Už kuriuos karo metu buvo mokama po \$100 ir \$125, dabar mokama po \$10 už aglav. Į Šv. Valstijas labai daug iš tenai gyvulių gabenama. Mėsa vienok neatpiuga.

Tai aiškinama tuo, kad 1 — parvežimas brangus; 2 — maitas uždėtas didelis; nėra kad nepakenktų tas įvežimas augintojams gyvulių Amerikoje.

Vieniems daro gerai, kitiems nesidaro geriau.

PARDUOS ŠERŲ DARBININKAMS.

Lawrence, Mass. — Pacific Mills skelbia, parduosianti savo darbininkams 5,000,000 savo šerų po \$91. Kiekvienas darbininkas gaus pirkti nuo vieno iki penkių šerų. Jei pareiklaudus daugiau, kaip 5,000 šerų, tai po mažiau teparduos. Dabar kompanija moka 6 nuoš šeriniukams, bet kompanija negarantuoja nei dividendus, nei kainą šerų. Šeriniukai būsiai visi lygūs.

ŽEMDIRBIAMS PASKOLOS.

Kolei nauja sistema teikti paskolą žemdirbiams ir gyvulių augintojams nėra da galutinai užbaigta, tai fermerių reikalus patenkina senos to krypsnio istaigos — War Finance Corporation, kuri turi gerą fondą ir niekas nesusiaurino jos veikimo ribų. Šios istaigos amžis prailgintas iki vasario 22 d., 1924. Nuo to laiko pradės savo darbą naujos sistemos istaigos paremti žemdirbių reikalus.

ANGLIJOJ PERDAUG GYVENTOJŲ.

London. — Harold Cox, buvusis parlamento narys, sako, kad iš Anglijos kasmet po pusę milijono žmonių turėtų iškelti į užsienį. Anglija dabar esą perpildyta žmonių. Dabar Anglijos 80 nuoš gyventojų gyvena miestuose ir miesteliuose. Tai nėra normalus dalykas. Prieš 10 metų Anglijoje tik pusė gyventojų gyveno miestuose ir miesteliuose.

Yra anglų ypatinga ypatybė grįstis į miestus. Antai Australija yra plati šalis. Vienok jos pusė gyventojų susigrūdę yra miestuose. Todel Australijos ir valdžia ir darbininkų unijos priešinais imigracijai. Australijos ir valdžia ir Darbo Partija norėtų tokių ateivių, kurie apsigyventų ant ūkių. O tokių emigrantų Anglijoje nėra. Ir Anglijai trūksta žmonių norinčių ant farmų dirbti. Minėtasis Cox sako, kad padidėjus kompeticijai išdirbystėse Anglija noroms nenoroms turės iintis griežtų priemonių apgyvendinti savo bedarbius ant ūkių. Anglijoje dykautančios žemės yra. Nuo karo pabaigos aplėista dirbamos žemės 500,000 akrų.

Darbo sekretorius Davis skelbia, kad visa šalis dabar yra jau užėjus ant pastovios gerovės kelio. Tai įvyko, galima sakyti, per paskutinius 12 mėnesių. Penki milijonai žmonių, kurie buvo be darbo, dabar jau ji turi ir gauna pušėtiną atlyginimą. Net plieno industrijos darbininkams pakelta užmokesnis kelias nuošimčiai. Bet kad pastoviai gerovė niekad nesigrįžtų, reikią, kad visi darbininkai būtų taupūs. Bet klausimas, ar visiems atlieka kiek nors nuo pragyvėjimo. Gi taupyti pinigų, primarhant save badu, ne labai darbininkas gali.

